SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 139/09-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. mája 2009 predbežne prerokoval sťažnosť A. M. a A. M., obaja bytom P., zastúpených advokátom JUDr. R. S., D., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Považská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/35/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. M. a A. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. marca 2009 doručená sťažnosť A. M. (ďalej len „sťažovateľ“) a A. M. (ďalej len „sťažovateľka“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/35/2005.

2. Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, *že „Dňa 6. 7. 2005 bola podaná sťažovateľom v I. rade na Okresný súd v Považskej Bystrici žiadosť o obnovu konania vo veci vedenej pod spis. zn. 10 C/1587/95, ktoré sa uskutočnilo v rokoch 1993 – 1996...*

Dňa 02. 05. 2007 bolo Okresným súdom v Považskej Bystrici vydané uznesenie, ktorým sa zamietala obnova konania 10C/1587/95 sťažovateľov v 1. a 2. rade pod spis. zn. 10C/35/05 ...

Dňa 14. 02. 2008 bol sťažovateľom v 1. rade podaný podnet na podanie mimoriadneho dovolania na Generálnu prokuratúru SR v právnej veci vedenej pod spis. zn. 10C/1587/95 a 10C/35/05...

Dňa 05. 05. 2008 bolo sťažovateľovi v 1. rade doručené upovedomenie pod značkou Kc/36/08-8 o vybavení podnetu v právnej veci vedenej pod spis. zn. 10 C/1587/95 a 10 C/35/05 s výsledkom o jeho odložení pre nezistenie dôvodu na podanie mimoriadneho odvolania (správne malo byť uvedené dovolania, pozn.)...

Dňa 16. 09. 2008 bolo sťažovateľom v 1. rade zaslané dovolanie ku právnej veci vedenej pod spis. z. 10 C/35/2005.“.

Postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/35/2005 považujú sťažovatelia za porušenie nimi označených práv.

3. V nadväznosti na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Ústavný súd začína konanie o porušení práv sťažovateľov M. A. a M. ... na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prieťahov upravenej v ČI. 6. ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd bolo porušené postupom Okresného súdu v Považskej Bystrici vedenom pod sp. zn. 10C/35/2005.

2. Príslušnému súdu - Okresnému súdu v Považskej Bystrici prikazuje obnoviť konanie, pričom bude viazaný názorom Ústavného súdu.

3. Sťažovateľom M. A. sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 33 333,- €..., a M. A. vo výške 33 333,- €... ktoré je povinní vyplatiť Okresný súd v Považskej Bystrici takto: - Okresný súd v Považskej Bystrici 66 666,- €... To všetko do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia, ktoré je povinný vyplatiť Krajský súd v Žiline a to na účet JUDr. R. S. ...".

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde") každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy (porušenie tohto základného práva sťažovatelia uvádzali v texte sťažnosti, nie v jeho petite, pozn.) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. l dohovoru, pretože okresný súd doteraz právoplatne nerozhodol.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

V sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhali. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označili za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Okrem toho sťažovatelia sú v konaní pred ústavným súdom zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom), preto nebolo možné predbežne posudzovať sťažnosť nad rámec jej petitu.

4. Ústavný súd zo sťažnosti a k nej pripojených príloh zistil, že sťažovateľka nebola účastníčkou napadnutého konania pred okresným súdom vedeného pod sp. zn. 10 C/35/2005, ktorého sa týka námietka porušenia (tiež) jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Článok 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy poskytujú ochranu pred porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (v primeranej lehote) v konaní pred súdom len jeho účastníkovi, pretože len vo vzťahu k nemu sa plní účel tohto základného práva, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu

(II. ÚS 10/01, I. ÚS 55/02). Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť vo vzťahu k sťažovateľke odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

5. Sťažnosť bolo potrebné odmietnuť tiež z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Okresný súd vo veci rozhodol 2. mája 2007 uznesením č. k. 10 C/35/2005-99 tak, že návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania sp. zn. 10 C 1587/1995 zamietol. Proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 10 C/35/2005 z 2. mája 2007 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 19 Co/196/2007 z 30. októbra 2007 tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil. Napadnuté uznesenie okresného súdu v spojení s potvrdzujúcim uznesením krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 7. januára 2008.

Konanie pred okresným súdom, postup ktorého bol sťažovateľmi (zastúpenými kvalifikovaným advokátom) namietaný, bolo právoplatne skončené 7. januára 2008. Predmetná sťažnosť zo 6. marca 2009 bola ústavnému súdu doručená 9. marca 2009, teda dávno po uplynutí dvojmesačnej lehoty, preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako oneskorene podanú.

6. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2009